

סקירת המחצית הראשונה של שנת 2005*

נורית דרור

חמשת החודשים הראשונים של שנת 2005 בשוק ההון בתל-אביב התאפיינו בעלויות שערים, במחזורי מסחר גבוהים ובגל חסר תקדים של גיוס הון. המגמה האופטימית בשווקים, לנוכח הרגיעה הביטחונית באזור, שיעור הריבית הנמוך ופרסום נתונים מקרו-כלכליים חיוביים לגבי המשק, נבלמה ביוני, בעקבות אי הוודאות לגבי המשך התקדמות התהליך המדיני-ביטחוני באזור והתחדשות התקריות בשטחים.

שוק המניות

מדד המניות הכללי, שעלה עד סוף מאי בכ-12%, הגיע לשיא חדש והשלים עלייה של כ-29% מאמצע אוקטובר אשתקד. במהלך חודש יוני התהפכה המגמה ובסיומו חצי שנתי עלו שערי המניות בכ-5%.

מחזור המסחר היומי במניות הסתכם בתקופה הנסקרת בכ-950 מיליון שקל. מחזור זה גבוה בכ-45% מהמחזור הממוצע אשתקד. ביוני הסתכם המחזור היומי בכ-1.1 מיליארד שקל - הגבוה ביותר מאז ינואר 1994, כאשר ב-20 ביוני נרשם מחזור שיא של יותר משני מיליארד שקל.

תרומה חיובית לעלויות השערים בתקופה, הייתה להתקדמות במגעים המדיניים באזור, ובעקבותיה התגברות השקעות משקיעים זרים בבורסה. גורמים נוספים, היו: פרסום נתונים מקרו כלכליים חיוביים נוספים ע"י הלמ"ס ובנק ישראל, פרסום דו"חות כספיים חיוביים ע"י חברות ותוכנית האוצר לרפורמה נוספת במס. בנוסף, השפיע לחיוב שיעור האינפלציה הנמוך (0.5% מתחילת השנה), שבעקבותיו הודיע נגיד בנק ישראל על הותרת הריבית הנומינלית ברמה הנמוכה בה היא נמצאת -3.5%, חודש שישי ברציפות.

גורמים אלה, גברו על ההשפעה השלילית של עליית מחירי הנפט בעולם ועליית שיעור הריבית בארה"ב (בכ-1% מתחילת השנה), בעקבותיהן ירד הנאסד"ק בשיעור של כ-5.5%, בתקופה.

מאידך, לירידות השערים ביוני גרמו התקריות בשטחים, ובעקבותיהן אי וודאות לגבי המשך התקדמות ההליך המדיני-ביטחוני באזור.

בסיומו חצי שנתי נרשמו עליות בכל מדדי המניות, למעט מדד התל-טק המושפע מהנאסד"ק, שירד בכ-2%. העלייה החדה ביותר נרשמה במדד היתר (הכולל את המניות הקטנות בבורסה), שעלה בשיעור של כ-11%, לעומת מדדי ת"א-25 ות"א-100 שעלו בכ-3% בלבד.

במדדים הענפיים נרשמה מגמה מעורבת. מדדי חברות ההשקעה, הבנקים למשכנתאות והנדל"ן, רשמו עליות בשיעור של כ-12%, חברות ושותפויות הנפט רשמו יציבות, ואילו שערי מניות חברות הביטוח ירדו בממוצע בכ-9%.

ביטויים נוספים לאווירה החיובית בשוק המניות הם מכירות מניות ע"י בעלי עניין בתמורה כוללת של כ-3.5 מיליארד שקל והמשך הגידול ביתרת מכירות בחסר ("שורט") במניות לסך של כ-1.8 מיליארד שקל- גבוה בכ-20% לעומת היתרה בסוף שנת 2004.

במחצית הראשונה של שנת 2005 נמחקו 10 חברות מהרישום למסחר בבורסה – 5 מהן בעקבות הצעות רכש, ו-5 בעקבות אי עמידה בכללי השימור וסיבות אחרות.

שווי שוק המניות בסוף יוני 2005 הסתכם בכ-439 מיליארד שקל, גבוה בכ-11% משווי שוק המניות בסוף דצמבר אשתקד.

בקרנות הנאמנות המנייתיות גויסו בתקופה הנסקרת כחצי מיליארד שקל, לעומת כ-2.3 מיליארד שקל בכל שנת 2004. כ-1.3 מיליארד שקל מתוכם גויסו בארבעת החודשים הראשונים של השנה, כאשר במאי התהפכה המגמה וביוני התחזקו הפדיונות והסתכמו בכ-0.7 מיליארד שקל נטו.

גיוס הון/חברות חדשות

* כל נתוני התשואה בסקירה זו הינם במונחים נומינליים.

בשוק הראשוני נרשמה גאות חסרת תקדים, כאשר בסיכום המחצית הראשונה של שנת 2005, הסתכם גיוס ההון באמצעות הנפקת מניות לציבור בבורסה בת"א בכ-5.5 מיליארד שקל - פי 1.7 מהסכום שגויס בכל שנת 2004. כ-3.7 מיליארד שקל מתוכם גויסו ביוני, כאשר בלטה הנפקת זכויות שביצעה **דיסקונט השקעות** בסך כ-2.2 מיליארד שקל – הנפקת הזכויות הגדולה ביותר בתולדות הבורסה.

יצוין כי מבין 56 הנפקות שבוצעו בתקופה זו, 12 בוצעו ע"י חברות חדשות בסכום כולל של כ-1.8 מיליארד שקל, בדומה לסכום שגייסו 20 חברות חדשות בכל שנת 2004. החברות החדשות הגדולות היו **דור אלון** ו**דלק נדל"ן** שהנפיקו לראשונה בחודש יוני. מרבית ההנפקות בתקופה, 44 במספר, היו הנפקות לציבור, וכמחצית הסכום שגוייס – היה באמצעות אג"ח להמרה.

כ-0.6 מיליארד שקל נוספים גייסו חברות מהציבור בחו"ל. **פרוטרום**, שביצעה בפברואר הנפקה ראשונה עם הצעת מכר של מניות בלונדון, בסך כ-440 מיליון שקל והחברה הדואלית - **אלדין**, שגייסה כ-185 מיליון שקל, בהנפקת מניות בארה"ב.

גם בהקצאות הפרטיות, בשוק המקומי, נרשמה עלייה חדה בפעילות, כאשר בסיכום התקופה הנסקרת בוצעו 47 הקצאות פרטיות בסך כ-2.9 מיליארד שקל, לעומת כ-3.2 מיליארד שקל בכל שנת 2004. מרבית הסכום, כ-1.8 מיליארד שקל, גוייס בהקצאה פרטית של **פריגו** לבעלי מניות "אגיס", בדרך של החלפת מניות, במסגרת מיזוגה בחברה.

במחצית הראשונה של השנה נרשמו במסגרת הרישום הכפול **אינטרנט זהב**, ו**שמיר אופטיקה**, שהצטרפו למדד ת"א-100 במסגרת "המסלול המהיר", וכן החברה האמריקאית **פריגו**, שרכשה את **אגיס** והצטרפה במקומה למדד ת"א-25. בכך הגיע ל-28 מספר החברות הדואליות החדשות, שנרשמו בעקבות חוק הרישום הכפול.

שוק תעודות הסל המשיך להתפתח בתקופה הנסקרת וביוני השנה הונפקו, לראשונה בבורסה, שמונה תעודות בחסר על מדדי מניות ישראלים ובינלאומיים, המשמשות תחליף למכירה בחסר של המניות המרכיבות את המדד. בסיכום מחצית השנה בוצעו הנפקות לציבור, של 6 תעודות סל חדשות על מדדי מניות ישראלים ו-8 הנפקות של תעודות בחסר, בסך כ-0.4 מיליארד שקל.

במחצית הראשונה של שנת 2005 מומשו כתבי אופציה בשווי של כ-660 מיליון שקל – בדומה לסך המימושים בשנת 2004. כ-265 מיליון שקל מתוכם גויסו ע"י **לאומי**, וכ-200 מיליון שקל ע"י **החברה לישראל**. יצוין כי רק חלק קטן מהסדרות, 4 מתוך 20, פקעו ללא הזרמת הון לחברות.

הפרטה

הכנסות הממשלה מהפרטת חברות, במחצית הראשונה של שנת 2005, צפויות להסתכם ב-7 מיליארד שקל – בדומה לסך ההפרטה בחמש השנים האחרונות יחד.

כ-4.2 מיליארד שקל צפויים להתקבל עם השלמת מכירת 30% ממניות **בזק** וכ-1.3 מיליארד שקל, ממכירת גרעין השליטה (26%) ב**בנק דיסקונט**, לבעלי שליטה. יתרת הסכום, התקבלה ממימוש סופי של אופציות רכישה למניות **לאומי** ומכירת 6.5% ממניות הבנק, לציבור.

שוק הנגזרים

אופציות וחוזים עתידיים על מדד ת"א-25

במסחר באופציות על מדד ת"א-25 נמשכה הפעילות הערה, המאפיינת אותו מאז נובמבר אשתקד, ומחזור המסחר היומי במחצית הראשונה של השנה הסתכם בכ-215 אלף יחידות, לעומת כ-153 אלף יחידות במוצע אשתקד. ביוני נרשמה עלייה נוספת בפעילות ומחזור המסחר היומי היה הגבוה ביותר מאז השקתן והסתכם בכ-285 אלף יחידות, כאשר ב-20 ביוני נרשם מחזור שיא של כ-530 אלף יחידות.

מחזור המסחר במונחי נכס בסיס, שהסתכם בכ-1.8 מיליארד שקל, היה גבוה פי 10.5 ממחזור המסחר במניות מדד ת"א-25 (משוקלל דלתא).

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות, שפעלו באופציות על מדד ת"א-25 במחצית הראשונה של השנה הגיע לכ-9,185 (בחודש פברואר), ושווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, הסתכם ביוני בכ-53.4 מיליארד שקל, לעומת כ-51.7 מיליארד שקל בסוף מאי.

אופציות על מט"ח

לנוכח היציבות בשער השקל מול הדולר, בחודשים ינואר-מאי, נמשכה האטה בפעילות באופציות הדולריות, ובסה"כ נסחרו בתקופה כ-21 אלף יחידות ביום. ביוני, על רקע הפיחות החד בשער השקל מול הדולר, בשיעור של כ-3.6%, זינק המחזור היומי באופציות הדולריות והסתכם בכ-35 אלף יחידות – המחזור הגבוה ביותר מאז מאי אשתקד.

בסיכום המחצית הראשונה של שנת 2005 נסחרו כ-23 אלף יחידות ביום, בדומה לשנת 2004.

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות הדולריות הסתכם בכ-2,950 (ביוני), ושווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, עלה והסתכם בכ-18.9 מיליארד שקל יוני, לעומת כ-13.6 מיליארד שקל בסוף מאי.

באופציות על האירו נרשמה בתקופה הנסקרת ירידה חדה בפעילות, למרות התנודתיות בשער האירו וייסופו בכ-6% לעומת השקל. בסיכום המחצית הראשונה של השנה נסחרו כ-1,370 יחידות ביום - מחזור הנמוך בכ-44% מהמחזור אשתקד. יצוין כי בחודשים מאי ויוני הסתכם המחזור היומי בכ-900 יחידות, והיה הנמוך ביותר מאז דצמבר 2001.

שוק איגרות החוב

על רקע שיעור הריבית הנמוך במשק וצמצום הנפקות אג"ח ע"י הממשלה, התחזקה הפעילות בשוק איגרות החוב בתקופה ונרשמו מחזור שיא וגל הנפקות חסר תקדים.

מדד איגרות החוב עלה במחצית הראשונה של השנה בכ-4%, כאשר איגרות החוב הממשלתיות הלא-צמודות עלו בכ-3% ואילו איגרות החוב צמודות המט"ח עלו בכ-6.5% בעקבות פיחות בשיעור דומה בשער השקל מול הדולר.

התשואה שהשיגו איגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד לטווח בינוני, עלתה על פני התשואות שהשיגו איגרות החוב לטווחים אחרים. בעוד איגרות החוב לטווח קצר עלו בכ-2% בלבד, הרי שאיגרות החוב לטווח בינוני, 7-10 שנים, עלו בכ-6%.

בשוק איגרות החוב הגיע ביוני המחזור היומי לשיא של כ-1.5 מיליארד שקל, ומתחילת השנה הסתכם המחזור בכ-1.3 מיליארד שקל ביום - גבוה בכ-40% לעומת אשתקד. ב-20 ביוני נרשם מחזור שיא של יותר משני מיליארד שקל.

עיקר העלייה במחזורי המסחר באיגרות חוב במחצית הראשונה של השנה, נובעת מאיגרות החוב הממשלתיות הלא צמודות מסוג "שחר", ומאיגרות החוב הקונצרניות צמודות המדד.

גיוס הון/חברות חדשות

במחצית הראשונה של השנה גייסה הממשלה כ-23.3 מיליארד שקל, בדומה לתקופה המקבילה, אשתקד. כ-65% מגיוס ההון בוצע באמצעות איגרות חוב לא צמודות, מסוג "שחר" ו"גילון" וכ-35% באמצעות איגרות חוב צמודות מדד מסוג "גליל".

פדיונות האג"ח הממשלתיות הסחירות, לא כולל ריבית, הסתכמו בכ-19.6 מיליארד שקל. כלומר, הגיוס נטו הסתכם בכ-3.7 מיליארד שקל בלבד, לעומת כ-9.2 מיליארד שקל במחצית הראשונה של 2004. צמצום הנפקות האג"ח הממשלתיות נטו, בתקופה הנסקרת, פינה את השוק הראשוני לסקטור העסקי, שניצל זאת לגיוסי שיא.

בסיכום המחצית הראשונה של שנת 2005, הסתכם גיוס ההון באמצעות הנפקות והקצאות של איגרות חוב ע"י חברות בסכום של כ-15 מיליארד שקל - גבוה בכ-60% מסך גיוס ההון בכל שנת 2004, לא כולל הנפקות והקצאות לחברות בנות. מרבית ההנפקות וההקצאות, כ-85%, היו של איגרות חוב קונצרניות, צמודות מדד, והשאר הנפקות של אג"ח מובנות.

הנפקות אג"ח קונצרניות לציבור הסתכמו בכ-7.2 מיליארד שקל. כולן, היו הנפקות של אג"ח צמודות מדד. מרבית הסכום, כ-6.9 מיליארד שקל, גויס ע"י 33 חברות ותיקות, וכ-0.3 מיליארד שקל ע"י 4 חברות ותיקות. בלטה פרטנר שגייסה במרס כשני מיליארד שקל, בהנפקת האג"ח הגדולה בתולדות הבורסה. סכום דומה גייסה פועלים הנפקות באמצעות שלוש הנפקות.

הנפקות אג"ח מובנות במחצית השנה הסתכמו בכ-2.5 מיליארד שקל. מרבית הסכום, כ-1.8 מיליארד שקל, גויס בהנפקות של אג"ח צמודות מדד. בלטה החברה החדשה - **גלילה הפקדות**, שגייסה כ-1.8 מיליארד שקל בשלוש הנפקות.

ב-41 הקצאות פרטיות של אג"ח גויסו כ-5.3 מיליארד שקל. מהם, כ-5.1 מיליארד שקל באמצעות אג"ח קונצרניות צמודות מדד. בלטה **חברת החשמל** שביצעה שלוש הקצאות של אג"ח צמודות מדד, למשקיעים מוסדיים, בסך כ-1.9 מיליארד שקל.

במסגרת רצף מוסדיים, נרשמו למסחר בסיכום חצי שנתי איגרות חוב בסך כ-6.4 מיליארד שקל, לעומת כארבעה מיליארד שקל בכל שנת 2004. מתוכם, כמיליארד שקל הונפקו ע"י החברה הלא בורסאית - **א.ס.פי.סי. אל-עד**, מקבוצת תשובה.

בינואר ביצעה החברה החדשה - **קסם סחורות**, מקבוצת "אקסלנס", הנפקה ראשונה בבורסה של תעודות סל על סחורות – תעודת סל הניתנת להמרה לשווי מחיר הזהב בבורסה בלונדון.

בקרנות האג"ח נבלמו היצירות ביוני והסתכמו בכ-0.3 מיליארד שקל בלבד, לאחר יצירות ענק בסך כ-17.2 מיליארד שקל מתחילת השנה. יצויין כי סך היצירות בקרנות האג"ח במחצית הראשונה של השנה, גבוה בכ-35% מסך היצירות בחמש השנים האחרונות יחד. בקרנות המשקיעות בחו"ל נרשמה מגמה הפוכה ולאחר פדיונות בסך כ-0.7 מיליארד שקל, מתחילת השנה, נרשמו ביוני יצירות בסך כ-1.3 מיליארד שקל.

מלווה קצר מועד

שערי מלווה קצר מועד עלו ביוני בכ-0.2% והשלימו עלייה של כ-2.1% בלבד מתחילת השנה, נמוך אך מעט לעומת המחצית הראשונה של שנת 2004. התשואה השנתית לפדיון נותרה גם החודש ללא שינוי – בשיעור של כ-3.8% חודש שיש ברציפות.

במחצית הראשונה של השנה נרשמה תמודתיות במחזורי המסחר במק"מ, ובסיכום התקופה הנסקרת נרשם מחזור יומי של כ-625 מיליון שקל, בדומה למחזור הממוצע אשתקד. יצויין כי במאי נרשם מחזור שיא של כ-740 מיליון שקל וביוני חלה ירידה בפעילות ומחזור המסחר הסתכם בכ-610 מיליון שקל.

במהלך המחצית הראשונה של 2005 נרשמה עלייה חדה נוספת ביתרות המק"מ שבידי הציבור, המשך ההשפעה של ביטול יתרות המק"מ למשקיעים מוסדיים לפני יותר משלוש שנים. בסוף יוני 2005 הסתכמו יתרות המק"מ שבידי הציבור בכ-78 מיליארד שקל לעומת כ-61 מיליארד שקל בסוף שנת 2004, וכ-55 מיליארד שקל בסוף שנת 2003.

ידיעות שונות לחודש יוני 2005

1. עדכון רשימות המניות הכלולות במדדי הבורסה העיקריים

להלן השינויים בהרכב המדדים החל מיום 3.7.2005:

א. מדד ת"א-25

- (1) מתווספות (2 מניות): כור, ליפמן.
- (2) נגרעות (2 מניות): אלוריון, גיוון.

ב. מדד ת"א-75

- (1) מתווספות (6 מניות): אלוריון, גיוון, מלח, אקסלנס, אלרוב, מר.
- (2) נגרעות (8 מניות): כור, ליפמן, פניקס 1, אגוד, קווינקו, מאינד, מג'יק, על-בד.

ג. מדד תל-טק

- (1) מתווספות (4 מניות): נטוויז'ן, ביוסל, אר.אס.אל אלקטרוניקה, ספקטרוניקס.
- (2) נגרעות (2 מניות): אלקטרוניקס ליין, תים מחשבים ומערכות.

ד. מדד תל-טק 15

- (1) מתווספת (מניה אחת): אורכית.
- (2) נגרעות (2 מניות): טאואר, פורמולה.

ה. מדד יתר 30
(1) מתווספות (9 מניות): על-בד, טמבור, חלל תקשורת, לידר, מג'יק, מדקון, מאינד, ארד, איי.טי.אל.
(2) נגרעות (9 מניות): מלח, מר, דלק אנרגיה, איילון, בינלאומי משל, ר.ה. טכנולוגיות, פריורטק, פקר, מילומור.

ו. מדד ת"א פיננסים 15
(1) מתווספות (2 מניות): ביטוח ישיר, אוהה.
(2) נגרעות (2 מניות): אגוד, פניקס 1.

ז. מדד יתר 150
(1) מתווספות (26 מניות): פניקס 1, דלק נדל"ן, אגוד, דור אלון, קווינקו, גדות ביוכימיה, על-בד, טמבור, חלל תקשורת, מג'יק, מאינד, נטוויז'ן, בגיר, אלרוב נדל"ן, דורי הנדסה, אנגל משאבים, חד, נטו, גולן פלסטיק, אקויטל, תעוזה, עמיר שיווק, פלסטופיל, אינטרגמא 5, רודמקו, וילי פוד.
(2) נגרעות (22 מניות): אמנת, וואלה, ניסן, אורביט, קוויילטאו, שמן, מלח, אקסלנס, אלרוב, מר, נצבא, וילאר, סנו 5, טוטנאור, תיא תקשורת, וורלדגרופ, טמפו, פניקס 5, עצמאות, קריסטל צריכה, אספן בניה, מיכפלים.

ח. במדד ת"א-בנקים ובמדד ת"א נדל"ן 15 - לא חל שינוי.

ט. בעקבות החלטת דירקטוריון הבורסה מיום ה-21 באפריל 2005, מדד מעלה יחושב ויפורסם באופן רציף במהלך יום המסחר, החל מיום א', 17 ביולי 2005.

2. מחיקת חברה/נייר ערך

2.1 מחיקת חברה – השלמת הסדר מכירה

אראל נט בע"מ

בהתאם להחלטת דירקטוריון הבורסה, נמחקו מניות החברה מן הרישום למסחר בבורסה ב-26.6.2005, בעקבות השלמת רכישת החברה ע"י AIRSPAN – חברה אנגלית.

2.2 מחיקת נייר ערך – הצעת רכש

קרדן נדל"ן בע"מ

מניות החברה נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה ב-21.6.2005, בעקבות הצעת רכש למניות החברה על ידי "קרדן ישראל בע"מ". לחברה אג"ח להמרה, הרשומות למסחר בבורסה.

3. שינוי שם חבר בורסה

מנורה גאון בית השקעות בע"מ

שמו של חבר הבורסה – "מנורה גאון בית השקעות בע"מ", שונה ל-"גאון בית השקעות בע"מ".

4. מינוי עושי שוק

3.1 חבר הבורסה - **סולומון שוקי הון** מונה לעושה שוק במניית איי.טי.אל, החל ביום 14 ביוני 2005.
3.2 חברת **מגמ עשיית שוק**, שהיא חברה בת של חבר הבורסה – **גאון בית השקעות**, מונתה לעושה שוק במניית **אלקו החזקות**, החל ביום 14 ביוני 2005.

5. שינוי סיווג ענפי של חברות בורסאיות

עקב השינוי שחל באופי פעילותן של החברות הבאות, שונה הסיווג הענפי שלהן החל מיום א', 3 ביולי 2005, כמפורט להלן:

מס'	החברה	ענף נוכחי	ענף חדש
1	טפחות הנפקות*	בנקים למשכנתאות	בנקים מסחריים

2	קמן אחזקות	מסחר ושרותים - מסחר	השקעות
3	אי.טי.אקס.	מסחר ושרותים - שרותים	השקעות
4	קבוצת דלק	מסחר ושרותים - שרותים	השקעות
5	כלנית היי-טק	מסחר ושרותים - מחשבים	השקעות
6	עדירון	נדל"ן ובינוי	השקעות
7	אלקטרוניקס ליין	תעשייה – חשמל ואלקטרוניקה	השקעות
8	אלקטרה	תעשייה – חשמל ואלקטרוניקה	השקעות
9	פסגות מימון	השקעות	מסחר ושרותים – שרותים פיננסיים
10	רודמקו	השקעות	מסחר ושרותים - מסחר
11	רוזבאד מדיקל	השקעות	נדל"ן ובינוי
12	רניטק	השקעות	נדל"ן ובינוי

* חברת אג"ח בלבד

6. אגרות חוב שעברו ממסחר ברצף מוסדיים למסחר ברשימה הרגילה

שופרסל – איגרות חוב סד' ב' של החברה עברו ממסחר ברצף מוסדיים למסחר הרגיל ביום ד', 1 ביוני 2005.

כלל תעשיות – איגרות חוב סד' יב' של החברה עברו ממסחר ברצף מוסדיים למסחר הרגיל ביום ה', 2 ביוני 2005.